

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**PRORAČUN
HRVATSKE ENERGETSKE
REGULATORNE AGENCIJE
ZA 2023.**

Zagreb, 27. prosinac 2022.

Proračun Hrvatske energetske regulatorne agencije za 2023.

U skladu s člankom 7. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti (Narodne novine, broj 120/12 i 68/18) (dalje: Zakon) Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) je samostalna, neovisna pravna osoba s javnim ovlastima za regulaciju energetskih djelatnosti koja vodi financijsko poslovanje i računovodstvo u skladu s propisima za proračunske korisnike.

HERA je samostalna u raspoređivanju svog proračuna radi ostvarivanja funkcije regulatora energetskih djelatnosti u skladu s člankom 32. Zakona. Upravno vijeće HERA-e donosi proračun za iduću godinu.

Na proces planiranja proračuna i financijskih planova za 2023. primjenjuju se odredbe novog Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 144/21) koji je stupio na snagu 1.1.2022.

U skladu s člankom 38. Zakona o proračunu HERA je dužna dostaviti prijedlog financijskog plana nadležnom ministarstvu na razini razdjela organizacijske klasifikacije u rokovima propisanim Uputom nadležnog ministarstva – Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Nadalje, istim člankom propisano je da je čelnik proračunskog korisnika obavezan prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom ministarstvu prijedlog financijskog plana (koji sadrži plan za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine na razini skupine ekonomske klasifikacije) uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje što je učinjeno 22. rujna 2022.

Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 57/22) u članku 69. propisano je da se proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura pripremaju za razdoblja nakon dana uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, sastavljaju, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euru.

HERA ostvaruje namjenske i vlastite prihode. U skladu s odredbama Zakona o proračunu prihodi za posebne namjene (u koje se ubrajaju naknade za obavljanje poslova regulacije) te vlastiti prihodi (u koje se ubrajaju prihodi od prodaje) uplaćuju se u proračun. Međutim, odredbom članka 12. Zakona o izvršavanju državnog proračuna (Narodne novine, broj 144/22) za HERA-u je propisano izuzeće od obveze uplate namjenskih i vlastitih prihoda u proračun.

Financijski plan HERA-e sadrži

- I. Opći dio financijskog plana,
- II. Posebni dio financijskog plana i
- III. Obrazloženja financijskog plana.

I. OPĆI DIO FINACIJSKOG PLANA

Opći dio financijskog plana sastoji se od:

- Sažetka Računa prihoda i rashoda i
- Računa prihoda i rashoda.

Sažetak Računa prihoda i rashoda sastoji se od iskazanih iznosa prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine te rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine te iznosa prijenosa sredstava iz prethodne u sljedeću godinu što je prikazano u tablici broj 1 izraženim u eurima.

Tablica broj 1

A) SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA

EUR

	Izvršenje 2021.	Plan za 2022.	Plan za 2023.
PRIHODI POSLOVANJA	4.067.771	4.339.107	5.719.424
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	624	133	398
PRIHODI UKUPNO	4.068.395	4.339.239	5.719.822
RASHODI POSLOVANJA	3.707.359	4.410.910	4.968.545
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	75.199	46.586	70.741
RASHODI UKUPNO	3.782.558	4.457.496	5.039.286
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	285.837	-118.256	680.536

B) SAŽETAK RAČUNA FINANCIRANJA

	Izvršenje 2021.	Plan za 2022.	Plan za 2023.
PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE	1.301.973	1.587.810	1.469.554
PRIJENOS SREDSTAVA U SLJEDEĆU GODINU	-	-	-
	1.587.810	1.469.554	2.150.090

RAČUN PRIHODA I RASHODA

Račun prihoda i rashoda u okviru općeg dijela financijskog plana sastoji se od iznosa prihoda i rashoda iskazanih prema ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine. Prihodi su prikazani u tablici broj 2.

Tablica broj 2

EUR

FINANCIJSKI PLAN ZA 2023.			
IZVOR	EK. KLAS.	PRIHODI	PLAN ZA 2023.
1	2	3	4
31	64	Prihodi od imovine	46
31	66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	9.908
43	64	Prihodi od imovine	664

43	65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	5.707.081
43	68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.725
71	72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	398
43		Prijenos neutrošenih prihoda iz prošlih godina - donos	1.469.554
43		Prijenos neutrošenih prihoda u iduću godinu - odnos	-2.150.090
		UKUPNI PRIHODI	5.039.286

Tablica broj 3

EUR

FINANCIJSKI PLAN ZA 2023.			
IZVOR	EK. KLAS.	RASHODI	PLAN ZA 2023.
1	2	3	4
43	31	Rashodi za zaposlene	3.864.890
43	32	Materijalni rashodi	1.051.164
31	32	Materijalni rashodi	9.954
43	34	Financijski rashodi	2.720
43	37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	39.817
43	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	70.343
71	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	398
		UKUPNI RASHODI	5.039.286

II. POSEBNI DIO FINANCIJSKOG PLANA

Posebni dio financijskog plana sastoji se od plana rashoda i izdataka iskazanih po izvorima financiranja, ekonomskoj klasifikaciji raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Obzirom na činjenicu da je HERA organizacijski smještena kao glava (oznaka 07750) u okviru razdjela Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (oznaka 077), te da su prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u **jednu aktivnost** Administracija i upravljanje (iz evidencijskih naloga) (oznaka A918001), program Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodikom (oznaka 3225) te da prema funkcijskoj klasifikaciji aktivnost HERA-e kompletno uvrštena pod Ekonomske poslove – istraživanje i razvoj: Gorivo i energija (oznaka 0483), tablica prikaza prihoda i primitaka te rashoda i izdataka je jednaka kao i tablice pod brojem 2 i 3.

III. OBRAZLOŽENJE FINACIJSKOG PLANA

OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA FINACIJSKOG PLANA

Način financiranja HERA-e uređen je Zakonom, prema kojem HERA ima proračun čiji su prihod naknade za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti za financiranje rada i poslovanja regulatora energetske djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Odluku o visini naknada donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Upravnog vijeća HERA-e, koje je prethodno pribavilo mišljenje ministarstva nadležnog za energetiku. Visina naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti koje obavlja HERA propisane su Odlukom o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti (Narodne novine, broj 38/22) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske. Prema toj Odluci naknade se određuju:

- u iznosu 0,05% od ukupnog godišnjeg prihoda od prodaje roba i/ili usluga koji su u prethodnoj godini ostvarili energetske subjekti s osnove obavljanja energetske djelatnosti temeljem dozvole za obavljanje energetske djelatnosti koju izdaje HERA,
- prema pregledu naknada za rad HERA-e koji je sastavni dio te Odluke (naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje, produženje ili prijenos dozvole za obavljanje energetske djelatnosti, naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, te naknade za rješavanje povodom žalbi, prigovora i zahtjeva).

Planirani prihodi u 2023. godini iznose 5.719.822 EUR, dok planirani rashodi za financiranje poslova regulacije iznose 5.039.286 EUR. Planirani višak prihoda nad rashodima u iznosu od 680.536 EUR prenijet će se u 2024. godinu za financiranje osnovne djelatnosti.

OBRAZLOŽENJE POSEBNOG DIJELA FINACIJSKOG PLANA

Unutar aktivnosti Administracija i upravljanje planirani su rashodi neophodni za provedbu djelatnosti i poslovanja HERA-e, a sastoje se od administrativnih i upravljačkih aktivnosti vezanih za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti.

HERA provodi regulaciju energetske djelatnosti izvršavanjem poslova propisanih hrvatskim energetske zakonodavstvom kao i zakonodavstvom Europske unije na način da pravovremenim donošenjem odluka iz svoje nadležnosti podupire zaštitu okoliša kroz učinkovito i racionalno korištenje energije, ekonomski održivo i učinkovito obavljanje energetske djelatnosti, dugoročnu sigurnost opskrbe energijom i kvalitetu pruženih usluga te ostvarivanja dobrobiti za krajnje kupce putem troškovno utemeljenih i mehanizmom konkurentnog tržišta postignutih cijena energije otvaranjem tržišta energije, te sprječavanje monopolističkog djelovanja.

Glavni poslovi HERA-e su: izdavanje, produženje i prijenos dozvola za obavljanje energetske djelatnosti te privremeno i trajno oduzimanje dozvola, nadzor energetske djelatnosti u obavljanju energetske djelatnosti, nadzor poštivanja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu operatora tržišta energije, davanje suglasnosti na opće akte organiziranja tržišta električne energije i opće akte organiziranja tržišta prirodnog plina, izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača energije te privremeno i trajno oduzimanje statusa povlaštenog proizvođača, donošenje metodologija, odnosno tarifnih sustava, donošenje ili odobravanje cijena, iznosa tarifnih stavki i naknada u skladu s metodologijama, odnosno tarifnim sustavima, odobravanje planova investicija, razvoja i izgradnje sustava, nadzor usklađenosti planova investicija, razvoja i izgradnje operatora prijenosnog sustava i operatora transportnog sustava s razvojnim planovima Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E) i Europske mreže operatora

prijenosnih sustava za plin (ENTSO-G), nadzor operatora prijenosnog, transportnog i distribucijskog sustava, odnosno vlasnika sustava, drugog energetskeg subjekta ili korisnika sustava u pridržavanju obveza vezano uz uvjete pristupa mreži za prekogranične razmjene električne energije i pristupa mrežama za transport prirodnog plina, suradnja s regulatornim tijelima država članica Europske unije i susjednih država te ACER-om u pogledu prekograničnih pitanja, donošenje uvjeta kvalitete opskrbe energijom za energetske djelatnosti, donošenje općih uvjeta opskrbe energijom, donošenje i nadzor nad metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu/sustav novih i za povećanje priključne snage/kapaciteta energetskeg subjekta i krajnjih kupaca, provođenje analize troška i dobiti te pribavljanje mišljenja predstavnika tijela za zaštitu potrošača za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce, nadzor kvalitete opskrbe energijom, nadzor transparentnosti funkcioniranja tržišta energije, nadzor stupnja otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu energije i u opskrbi kupaca, nadzor ograničavajućih ugovora, nadzor slobode ugovaranja u pogledu ugovora o opskrbi s mogućnošću prekida te dugoročnih ugovora, nadzor vremena koje operatori prijenosnih, odnosno transportnih i distribucijskih sustava trebaju za izvođenje priključaka i popravaka, pružanje pomoći, zajedno s drugim mjerodavnim tijelima u osiguranju primjene učinkovitih i propisanih mjera za zaštitu kupaca, objava preporuka vezanih za cijene opskrbe energijom koja se obavlja kao javna usluga, najmanje jednom godišnje, osiguranje kupcima prava na pristup podacima o vlastitoj potrošnji energije, nadzor povjerljivosti podataka kupaca o potrošnji energije, praćenje ulaganja u proizvodne elektroenergetske objekte s obzirom na sigurnost opskrbe, certificiranje operatora prijenosnog, odnosno transportnog sustava, nadzor primjene propisanih kriterija za utvrđivanje pristupa sustavu skladišta plina, donošenje metodologija za priključenje i pristup sustavima te utvrđivanje rokova i uvjeta za priključenje i pristup sustavima, nadzor objektivnih, transparentnih i nepristranih uvjeta pristupa sustavu, donošenje ili davanje suglasnosti na metodologije za uravnoteženje sustava te davanje mišljenja i suglasnosti na opće akte vezane za pružanje pomoćnih usluga i uravnoteženje sustava, davanje suglasnosti na opće akte vezane za prekogranično trgovanje, upravljanje zagušenjima i dodjelu kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima, odnosno spojnim plinovodima te predlaganje pokretanja postupka za izmjenu tih pravila, nadzor prekograničnog trgovanja, upravljanja zagušenjima i dodjele kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima, odnosno spojnim plinovodima.

Ukupno planirana sredstava za financiranje regulacije energetskeg djelatnosti za 2023. godinu iznose 5.039.286 EUR. 76,70 % od ukupno planiranih sredstava namijenjeno je za rashode za zaposlene, 21,06% za materijalne rashode, 0,05% za financijske rashode, 0,79% za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade te 1,40% za nabavu dugotrajne neproizvedene i proizvedene nefinancijske imovine.

Zamjenik predsjednika Upravnog vijeća

mr. sc. Željko Vrban, v. r.

KLASA: 400-04/22-01/1

URBROJ: 371-07-22-4

Zagreb, 27. prosinca 2022.